

KONKURENCES PADOME

Elizabetes ielā 41/43, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 8

2002.gada 20.februārī

(Prot. Nr.7, 3.§)

Par lietas izpētes izbeigšanu

Par SIA "COLGATE-PALMOLIVE (LATVIA)" iesniegumu
Lieta Nr. 439/01/06/21

Konkurences padome saņēma SIA "COLGATE-PALMOLIVE (LATVIA)" iesniegumu Nr.48-i-2001 (tālāk tekstā - iesniegumu) par iespējamiem Reklāmas likuma un Konkurences likuma pārkāpumiem zobu pastas *Blend-a-Med* izplatītāju darbībās. Iesnieguma izskatīšana tika nodalīta divās atsevišķās lietās, t.i., lietā Nr. 439/01/06/21 zobu pastas *Blend-a-Med* izplatītāju darbības tika skatītas Konkurences likuma aspektā, bet lietā Nr. 439/01/06/21a zobu pastas *Blend-a-Med* izplatītāju darbības tika skatītas Reklāmas likuma aspektā.

Iesniegumā ir norādīts, ka 2001.gada septembrī tika konstatēts, ka SIA "Procter&Gamble Marketing Latvia Ltd." un SIA "Procter&Gamble Eastern Europe S" izplata Latvijā 100ml zobu pastu *Blend-a-Med* plastmasas tūbiņās, kas iepakotas kartona iepakojumā, kas atbilst 100ml plastikāta tūbiņas garumam, kā arī izplata 100ml zobu pastu *Blend-a-Med* kartona iepakojumā, kas ir stipri lielāks par tajā ievietoto 100ml tilpuma vērtību. Lielāka iepakojuma *Blend-a-Med* zobu pastas (Cavity protection mild fresh paste, Cavity protection extra fresh gel, Multicare+White, Soda bicarbonate, Complete, Medic white) tiek piedāvātas kartona iepakojumā, kurām uz malas ar izceltiem sarkaniem cipariem uz zelta vai dzeltena fona ir veidots uzraksts "75ml+25ml". Savukārt nedaudz vēlāk pircējiem tika piedāvāta arī *Blend-a-Med* zobu pasta lielāka izmēra iepakojuma kārbīnās, kurām paziņojums uz kārbīņas "75ml+25ml" ir *aizlīmēts* ar uzlīmi, uz kuras dzeltenā fona ar izceltiem burtiem jau ir cits uzraksts "100ml ar "Mineral Action" sistēmu".

Kā iespējama Konkurences likuma pārkāpums SIA "COLGATE-PALMOLIVE (LATVIA)" iesniegumā tika minēta saimnieciskās darbības godīgas prakses pārkāpšana, t.i., Konkurences likuma 22.pantā otrajā daļā noteiktās normas, jo zobu pastas *Blend-a-Med* izplatītāji, piedāvājot savu produkciju Latvijas tirgum, ar nolūku maldina pircējus, ka par to pašu cenu tiek piedāvāts 25% vairāk zobu pastas. Tādējādi citu ražotāju produkcijas

potenciālie pircēji izvēlēties *Blend-a-Med* zobu pastu. Iesniegumā ir norādīts, ka minētā rīcība esot radījusi citiem zobu pastu ražotājiem un izplatītājiem zaudējumus.

Pamatojoties uz to, ka *SIA "Procter&Gamble Marketing Latvia Ltd."* zobu pastas *Blend-a-Med* izplatīšanas darbības 2002.gadā turpinās un to, ka 01.01.2002. ir stājies spēkā Konkurences likums jaunā redakcijā, lieta tiek izskatīta, piemērojot Konkurences likuma 18.panta otro daļu, kuras tiesiskais saturs ir identisks 18.06.1997. pieņemtā Konkurences likuma 22.panta otrajai daļai.

Izvērtējot rīcībā esošo informāciju un ar lietu saistītos apstākļus Konkurences likuma aspektā, Konkurences padome

konstatēja:

Konkrētais tirgus Konkurences likuma 1.panta 4.punkta izpratnē ir zobu pastas realizācijas tirgus Latvijas teritorijā.

Konkrences likuma 18.panta otrajā daļā noteikts, ka: "Par negodīgu konkurenci uzskatāmas darbības, kuru rezultātā tiek pārkāpti normatīvie akti vai godīgas saimnieciskās darbības paražas un ir radusies vai varētu rasties konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana".

Par šīs tiesību normas pārkāpumu ir uzskatāms cita normatīvā akta pārkāpums vai saimnieciskās darbības paražu neievērošana, kas kavējusi vai varētu kavēt konkurenci.

Latvijā nav noteiktas fasēto preču (zobu pastu iepakojums tūbiņās) nominālā daudzuma un iepakojuma tilpuma pieļaujamās attiecības. Līdz ar to zobu pastas ražotāji ir tiesīgi iepakojuma izmērus izgatavot pēc saviem apsvērumiem (t.i., lietderība, vizuālais izskats, ņemot vērā konkurenta preces iepakojuma izmērus u.c.).

SIA "Procter&Gamble Marketing Latvia Ltd." ir sniegusi Konkurences padomei informāciju, ka īpaši veidotā uzraksta mērķis uz zobu pastas iepakojuma bija pircēja informēšana, bet iepakojuma izmēru palielināšana ir notikusi, lai uzsvērtu to, ka lielākā iepakojumā atrodas nevis 75ml, bet gan 100ml zobu pastas. Pamatdoma uzrakstam 75ml+25ml bija pierādīt, ka iepakojumā ir 100ml zobu pastas, t.i., maksimāli skaidri norādīt zobu pastas tilpumu (06.12.2001. Konkurences padomes un *SIA "Procter & Gamble Marketing Latvia Ltd."* Jautājumu apspriešanas un ar pierādījumiem iepazīstināšanas protokols).

Konkrences padome uzskata *SIA "Procter&Gamble Marketing Latvia Ltd."* rīcību par pamatotu, jo tika iesniegti attiecīgie lietišķie pierādījumi.

Bez tam *SIA "Procter&Gamble Marketing Latvia Ltd."* sniedza skaidrojumu Konkurences padomei, ka minētais uzraksts "75ml+25ml" uz iepakojuma tika veidots pircēju informēšanas nolūkā, lai darītu zināmu, ka jaunajā *Blend-a-Med* zobu pastas iepakojumā pircējs atradīs nevis 75ml, bet gan 100ml zobu pastas. Šādas informācijas izvietojuma nepieciešamību izraisījis fakts, ka uzņēmējsabiedrībai bija radusies pārliecība, ka patērētājiem ir grūtības atšķirt 75 ml zobu pastas iepakojumu no 100 ml iepakojuma.

Minēto *SIA "Procter&Gamble Marketing Latvia Ltd."* skaidrojumu Konkurences padome uzskata par pamatotu.

Konkurences padome ņēma vērā Patērētāju tiesību aizsardzības centra izteikto viedokli (11.01.2002. vēstule Nr.7/05-76), kas minētajā gadījumā nav saskatījis, ka būtu pārkāptas patērētāju tiesības, jo uzraksts *75ml+25ml* vērtējams kā dekoratīvs elements, kas vizuāli uztveramākā un pircēja uzmanību piesaistošākā veidā dublē informāciju par preces tilpumu. Zobu pastas ārējā iepakojuma noformējums nevar maldināt pircēju tāpēc, ka tajā sniegta skaidra un nepārprotama informācija par preces tilpumu.

Konkurences padome uzskata par pamatotu Latvijas Reklāmas asociācijas viedokli (12.10.2002. vēstule Nr.121) un Latvijas Iepakojuma asociācijas (12.11.2002. vēstule) viedokli par to, ka skaitļi *75+25ml* atspoguļo preces daudzumu, kas ir *100ml*. Informācija par preces daudzumu nav maldinoša. Iepakojuma viena no obligātajām prasībām visās preču grupās ir produkta daudzums (tilpums vai svars) un uzraksts *75+25ml* informē par zobu pastas tilpumu.

Konkurences padome ir analizējusi SIA "COLGATE-PALMOLIVE (LATVIA)" iesniegumam pievienoto mārketinga aģentūras "Baltijas Datu Nams" zobu pastas *Blend-a-Med* iesaiņojuma 2001.gada septembra mēneša testu - atskaiti un secina, ka tajā sniegtie rezultāti tikai un vienīgi nevar būt par pamatu secinājumam, ka patērētāji ir maldināti attiecībā par piedāvājumu iegādāties zobu pastu *Blend-a-Med* kartona iepakojumā ar uzrakstu "*75ml+25ml*".

Konkurences padome lietas izpētes gaitā izvērtēja SIA "Procter&Gamble Marketing Latvia Ltd." darbību, izplatot zobu pastas *Blend-a-Med* kartona iepakojumā ar uzrakstu "*75ml+25ml*", atbilstību saimnieciskās darbības paražām.

Izvērtējot zobu pastas izplatīšanas praksi, kā arī citu kosmētikas līdzekļu vai saimniecības preču realizācijas mārketingu, Konkurences padome secina, ka dažādu īpašu uzrakstu veidošana uz preces iepakojuma ir visai izplatīts mārketinga pasākums. Tas tiek veidots daudzās modifikācijās, t.i., šādu uzrakstu veidošanā nav izstrādāts, apstiprināts un nedarbojas kāds noteikts standarts. Parasti, ja tiek piedāvāts kaut kas par brīvu, tad uz iepakojuma tiek paziņots "free", "gratis", bet šajā gadījumā mērķis ir norādīt to, ka iepakojumā ir *100ml* zobu pastas.

Savukārt par uzlīmi, uz kuras dzeltenā fona ar izceltiem burtiem ir uzraksts "*100ml ar Mineral Action sistēmu*", SIA "Procter&Gamble Marketing Latvia Ltd." 06.12.2001. tikšanās laikā sniedza skaidrojumu Konkurences padomei, ka minētā uzlīme informē par zobu pastas tilpumu un uzsver informāciju par zobu pastas iedarbības kvalitāti nodrošinotām īpašībām (06.12.2001. Konkurences padomes un SIA "Procter & Gamble Marketing Latvia Ltd." Jautājumu apspriešanas un ar pierādījumiem iepazīstināšanas protokols).

Uzskats, ka uzraksts "*75ml+25ml*" var maldināt patērētāju attiecībā uz cenu, t.i., patērētājs varētu pieņemt, ka *25 ml* zobu pastas tiek piedāvāta par brīvu, nav pamatots. Norāde par preces cenu, kuru ir obligāti jāizvieto tirdzniecības vietās blakus precei, satur informāciju, gan par vienas preces vienības (*100ml*) cenu, gan arī norādi par preces viena kilograma cenu.

Lietas izpētes gaitā netika konstatētas būtiskas izmaiņas tirgus struktūrā, t.i., kāda tirgus dalībnieka izešana no tirgus vai tirgus sašaurināšana, t.i., (preču sortimenta samazināšana).

No citiem tirgus dalībniekiem saņemtā informācija liecina par to, ka SIA "Procter&Gamble Marketing Latvia Ltd." darbības sakarā ar zobu pastas *Blend-a-Med* īpašo piedāvājumu nav

samazinājušas zobu pastas *Arm & Hammer* apgrozījumu (a/s "Lielais Kristaps" 02.11.2001. informācija). Zobu pastas ar preču zīmi *Signal* apgrozījuma samazināšanās patiesos iemeslus uz konkrēto periodu ir grūti noteikt (SIA "Unilever Baltic LLC" 07.11.2001. vēstule). Savukārt 2001.gada desmit mēnešos zobu pastas ar preču zīmi (*) tirdzniecības apjoms ir pieaudzis salīdzinot ar tādu pašu laika posmu pagājušajā gadā.

SIA "Procter&Gamble Marketing Latvia Ltd." darbības liecina, ka tirgū notiek aktīva cīņa par patērētāju, kurā tiek lietoti dažādi mārketinga paņēmieni. Viena no minēto mārketinga paņēmieni izpausmēm bija zobu pastas *Blend-a-Med* piedāvājums ar īpašu uzrakstu 75ml+25ml uz iepakojuma.

Konkurences padomes rīcībā esošā informācija neļauj secināt, ka SIA "Procter & Gamble Marketing Latvia Ltd." mērķis bija konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana un, ka tā ar minēto rīcību ir radījusi negatīvas sekas konkurencei konkrētajā tirgū.

Konkurences padome lietas izpētes gaitā nav konstatējusi Konkurences likuma 18.pantā noteiktās negodīgas konkurences aizlieguma pārkāpuma pazīmes.

Vadoties no minētā un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 2.punktu, Konkurences likuma 18.panta otro daļu, Konkurences padome

nolēma:

izbeigt lietas Nr. 439/01/06/21 izpēti, jo iespējamais Konkurences likuma 18.panta otrās daļas pārkāpums SIA "Procter & Gamble Marketing Latvia Ltd." darbībās nav noticis.

Konkurences padomes lēmums ir pārsūdzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzināja vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu saskaņā ar 04.10.2001. Konkurences likuma 8.panta otro daļu, LR Civilprocesa likuma Pārejas noteikumu 1.punktu un Civilprocesa kodeksa 24.-A nodaļu.

Priekšsēdētājs

P. Vilks

(*) - ierobežotas pieejamības informācija